

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 383
van **LORIN PARYS**
datum: 9 maart 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Dossiers kinderprostitutie en tienerpooierschap - Aanpak

In 2019 zou Child Focus 112 dossiers over kinderprostitutie hebben behandeld, waarbij in 80 dossiers een link met een tienerpooier gelegd zou zijn. Van deze 80 dossiers zijn er 38 nieuwe en 42 lopende dossiers die uit voorgaande jaren zijn overgenomen. Een derde van alle dossiers betreffende de problematiek van kinderprostitutie zou gelinkt zijn aan een zaak van weglopers.

In 2017 richtte Child Focus de website Stop Tienerpooiers op, een informatieve website voor jongeren, context en hulpverleners die ook linkt naar de contactgegevens van Child Focus om melding te maken van verdachte situaties. Child Focus richtte ook de Girl Power Squad (GPS) op die jeugdhulpverleners tools in handen geeft om kwetsbare meisjes tussen de 11 en 13 jaar die in voorzieningen verblijven, weerbaar te maken tegen tienerpooiers. Op deze manier kan er vermeden worden dat ze later slachtoffer worden en ervoor gezorgd worden dat ze risicovolle situaties beter kunnen inschatten.

Daarnaast werd in 2018 een stuurgroep opgericht om het actieplan tienerpooiers bij te spijkeren. Dat is ook gebeurd. In navolging van het geactualiseerde actieplan werd een tweedelijnsconsult en assessment, een centraal meldpunt voor hulpverleners, bij Payoke opgericht in samenwerking met Child Focus. Die laatste staan vooral in voor het informatieve luik naar de burger, Payoke neemt het assessment en de opvolging van de slachtoffers op zich.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal dossiers betreffende kinderprostitutie dat Child Focus behandeld heeft in de laatste 5 jaar? Graag een opdeling per jaar, per provincie en of er een link is met tienerpooiers of niet en of deze dossiers nieuw of lopend zijn.

2. Een derde van de dossiers betreffende kinderprostitutie kon worden gelinkt aan weglopen.

Welke stappen zal de minister ondernemen om globaler te werken zodat dossiers met meerdere problematieken sneller opgelost kunnen geraken?

3. Wanneer komt er een evaluatie van het centrale meldpunt? Indien dit al plaatsgevonden heeft, kan de minister dan een uiteenzetting geven van de voornaamste bevindingen?

4. Kan de minister schetsen hoeveel jeugdhulpvoorzieningen gebruikmaken van GPS en hoeveel meisjes hiermee al bereikt zijn? Wat zijn de voornaamste bevindingen?

5. Wat zijn de voornaamste bevindingen na de uitrol van het vernieuwde actieplan? Linkt de minister het verhoogde aantal nieuwe dossiers rond kinderprostitutie aan dit vernieuwde actieplan?

6. In 2019 werden in totaal zestig lopende dossiers in verband met seksuele uitbuiting behandeld.

Waarom blijven zoveel dossiers onafgewerkt jaar na jaar? Welke stappen zal de minister ondernemen om deze oude dossiers weg te werken?

7. Momenteel zou de Vlaamse Stuurgroep werken aan een vormingsplan om alle actoren die betrokken zijn bij de problematiek van tienerpooiers de juiste handvatten aan te reiken. Ter ondersteuning wordt daarbij ook in een draaiboek voorzien.

Kan de minister de timing schetsen tegen wanneer dit vormingsplan verwacht wordt? Indien al opgesteld, kan de minister een kopie bezorgen van het draaiboek en het vormingsplan?

ANTWOORD

op vraag nr. 383 van 9 maart 2020

van **LORIN PARYS**

1. De afgelopen 5 jaar heeft Child Focus 228 nieuwe dossiers geopend die betrekking hebben op seksuele uitbuiting van minderjarigen. In 143 van die dossiers was er een link met tienerpooiers.

De regionale verdeling van deze meldingen is niet systematisch opgenomen in de registratie.

In 2019 waren er 51 nieuwe dossiers die betrekking hebben op seksuele uitbuiting, waarvan er 6 situaties waren waar betrokkenen net meerderjarig bleken te zijn.

2. De organisaties met expertise op het vlak van seksuele uitbuiting van minderjarigen, zoals Child Focus en de referentiecentra mensenhandel, maken deel uit van de Vlaamse stuurgroep die het Vlaams Actieplan voor een betere bescherming van slachtoffers en een strakkere aanpak van tienerpooiers opvolgt. Hun input rond het belang van aandacht voor weglopende minderjarigen werd daarom mee opgenomen in enerzijds de aanpak van deze specifieke doelgroep, maar ruimer ook ten aanzien van alle jeugdhulporganisaties.

De eerste focus ligt op het inzetten op een brede sensibilisering met het oog op een verbeterde detectie en preventie bij jongeren én hun omgeving (ouders, familie, vrienden en iedereen die met jongeren werkt). Deze kennis moet alle betrokken partners in staat stellen om een beleid te ontwikkelen waarbij er gericht gehandeld kan worden wanneer ze in aanraking komen met deze problematiek of signalen capteren die kunnen wijzen op een grotere kwetsbaarheid ter zake.

Weglopen is één van deze signalen. Ook binnen de campagne 'Laat je niet pakken', uitgerold door Child Focus, wordt gewezen op de grote kwetsbaarheid van weglopers, en het potentieel gevaar dat ze lopen om in de prostitutie te belanden.

Aanvullend op de brede informatiecampagne vanuit Child Focus, wordt aan jeugdhulporganisaties gevraagd om een beleid uit te bouwen rond seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dit is sinds 2014 een expliciete erkenningsvoorwaarde. Specifiek rond deze problematiek kan dit inhouden dat er duidelijke afspraken gemaakt worden met de lokale politie, om het weglopen uit jeugdhulporganisaties serieus te nemen en telkens opnieuw de nodige inspanningen te leveren.

Voor de meest kwetsbare doelgroep werd capaciteit voor beveiligend en fugievermijdend verblijf gecreëerd. De eerste units werden opgericht in september 2017, en een uitbreiding met 138 plaatsen zal in de loop van de komende jaren geïmplementeerd worden.

3. De projectovereenkomst met vzw Payoke ging van start op 1 december 2018. Na een opstartfase, waarin de praktische voorbereiding uitgewerkt werd, werd op 18 februari 2019 een ministeriële rondzendbrief verspreid waarin de inhoudelijke contouren van deze overeenkomst geduid werden, en de verwachtingen ten opzichte van de hulpverleningsorganisaties verduidelijkt werden.

De opvolging van de projectovereenkomst gebeurt binnen de Vlaamse stuurgroep Tienerpooiers. Uit een eerste evaluatie in juni, een half jaar na de opstart, bleek dat

de cijfers verdere uitklaring nodig hadden. Uit het overzicht van de meldingen kon niet duidelijk opgemaakt worden in hoeveel van deze meldingen er sprake was van een vraag om info inzake het fenomeen tienerpooiers, een vraag tot teamondersteuning inzake mensenhandel, een informatievraag omtrent de inschatting van bepaald gedrag van een jongere dat gecatalogeerd kon worden als niet zorgwekkend, meldingen die geregistreerd werden als dossiers waar er al duidelijkheid was over het slachtofferschap uit het voorafgaand traject en dossiers waarbij er een vraag gesteld wordt voor een assessment. Dit heeft geleid tot een aangepaste registratie, waardoor duidelijk werd dat van de 129 vragen die Payoke in 2019 ontving, er iets meer dan 50 adviesvragen waren die geen melding inhielden. Van de 72 vragen voor assessment werden er 18 adviezen gegeven, waarbij in 16 dossiers de conclusie was dat het niet ging om slachtoffers van tienerpooiers. Van de dossiers waar er nog geen advies kon gegeven worden, is er ongeveer een derde waarvan het assessment nog lopende is, een derde dat wacht op een assessment en een derde waarvan een assessment uiteindelijk niet opgestart werd omdat een jongere niet bereikbaar was, niet wou deelnemen of afhaakte na een kennismakingsgesprek.

4. De GPS is een gratis online tool, waarvoor organisaties zich moeten aanmelden. Op dit moment zijn er 85 aanmeldingen. Aangezien deze aanmeldingen moeten gebeuren door een natuurlijke persoon kunnen we niet met zekerheid te zeggen of ze uit 85 verschillende organisaties komen. Bij het aanmelden wordt er gepeild naar de beroepsachtergrond. Hieruit kunnen we opmaken dat dit voornamelijk begeleiders uit jeugdhulpvoorzieningen zijn, maar ook leerkrachten en leerlingenbegeleiders, psychologen, seksuologen, pedagogen, politie, en jeugdwerkers. Ook vanuit het CAW en JAC kwamen er aanmeldingen voor het gebruik van de GPS

De tool wordt verder uitgebreid en aangepast voor slechthorende meisjes en voor Roma

Aangezien de tool binnen een organisatie ingezet wordt, maar niet op naam van één jongere, is het niet mogelijk om te zeggen hoeveel minderjarigen met deze tool bereikt werden. Een evaluatie van de tool staat op de agenda van Child Focus. De resultaten van deze evaluatie zullen op de Vlaamse stuurgroep besproken worden.

5. Uit de besprekingen op de Vlaamse Stuurgroep, die het actieplan opvolgt, blijkt duidelijk dat er al veel acties uitgevoerd zijn. De uitbreiding van het aanbod met zowel innovatieve woonvormen als een beveiligende component biedt bijkomende mogelijkheden. De preventieve maatregelen worden gecontinueerd. De projecten rond beeldvorming en assessment zijn lopende. Mede hierdoor wordt er in deze fase een grotere aandacht gegeven aan het daderluik. De Vlaamse stuurgroep werd hiervoor versterkt met partners vanuit justitie en politie.
De aandacht voor en de kennis over het fenomeen maakt de cijfers die de voorbije jaren circuleerden objectieverbaarder. Zo merken we een stijgend aantal dossiers van seksuele uitbuiting van minderjarigen in het Brussels. De verhoogde aandacht vanuit de politie, en een betere inschatting van de signalen, heeft hier ongetwijfeld toe bijgedragen.
6. Het klopt niet dat er op dit moment maar 60 dossiers behandeld werden. De vragen voor assessment die gesteld worden aan Payoke komen hoofdzakelijk uit jeugdhulporganisaties die op dat moment al volop bezig zijn met het psychosociale begeleidingsaspect. De achterstand op het vlak van assessment in 2019 had met verschillende zaken te maken: tijdelijke toename van het aantal meldingen naar aanleiding van de rondzendbrief, het uitvallen van een personeelslid en onduidelijkheid over de afbakening van de opdracht gekoppeld aan dit assessment. Begin 2020 was een groot stuk van de achterstand al weggewerkt.

7. De redactie van het draaiboek zit in de finale fase. Momenteel worden reacties en opmerkingen van experts ingewacht en verwerkt. We gaan ervan uit dat het draaiboek de komende maanden beschikbaar zal zijn.
De stuurgroep heeft beslist om een afzonderlijke werkgroep 'vorming' op te richten waarin de verschillende vormingsvragen én de huidige tools die al ontwikkeld werden te bundelen, en een concreet vormingsplan op te stellen. Een eerste bijeenkomst was voorzien voor de maand april, maar omwille van de huidige maatregelen inzake het corona virus is het nog onduidelijk of deze al dan niet moet uitgesteld worden.